

Begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen

WerkSaam WF

Risicoprofiel: middel

DOC-25-1032959

Het dagelijks bestuur (DB) van WerkSaam heeft op 11 april 2025 de ontwerpbegroting 2026 aangeboden voor zienswijze van de raad. Met het afgeven van een zienswijze kan de raad sturen op het inhoudelijke en financiële beleid van de gemeenschappelijke regeling. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de ontwerpbegroting 2026 ter vaststelling geagendeerd voor het AB op 10 juli 2025. De ontwerpbegroting 2026 is gebaseerd op de Kadernota 2026, vastgesteld door het algemeen bestuur van WerkSaam op 13 maart 2025.

Doelstelling GR (tekst uit de regeling)

Het doel van WerkSaam is om uitvoering te geven aan de taken van de Westfriesse gemeenten op het gebied van werk en inkomen en om de daartoe beschikbare middelen optimaal aan te wenden.

Voorstel zienswijze raad

Akkoord te gaan met de begroting van 2026 van WerkSaam Westfriesland en een positieve zienswijze af te geven.

Argumenten

Vanaf 2026 gaat het nieuwe beleidsplan van WerkSaam in. Dit beleidsplan zal in 2025 vastgesteld worden. In dit nieuwe beleidsplan zal er meer ruimte komen voor maatwerk en de menselijke maat. Dit is ook in lijn met de Participatiewet in Balans die eraan komt. Met deze wetswijziging worden 'hardheden' uit de wet gehaald.

Verwerking zienswijze kadernota 2026 naar begroting 2026

Reactie gemeente zienswijze kadernota

Onze college heeft op 14 januari en onze raad op 13 februari het volgende besloten:

- Een positieve zienswijze af te geven en de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen "variant 7%" over te nemen.

De voorgestelde bezuinigingsmaatregelen hebben een beperkte maatschappelijke impact. De taakstelling sluit aan bij de opdracht die WerkSaam zichzelf heeft opgelegd met WerkSaam 2028, waarbij doorlopend gekeken wordt naar mogelijkheden om efficiënter en slimmer te werken. De risico's die ontstaan door de voorgestelde bezuinigingen worden gedekt met reserves die WerkSaam voor dit doel in het leven heeft geroepen. De financiële kengetallen van WerkSaam laten een positief beeld zien. WerkSaam staat voor enkele stevige uitdagingen en handelt proactief om deze het hoofd te bieden. Daarnaast stijgt de gemeentelijke bijdrage, dit is echter hoofdzakelijk terug te voeren op autonome ontwikkelingen. Met name de autonome ontwikkeling van SSC DeSom van € 757.000.

Reactie gemeenschappelijke regeling op zienswijze kadernota

Het algemeen bestuur van WerkSaam heeft de Kadernota 2026 – met inachtneming van bovenvermelde punten – vastgesteld. De Kadernota 2026 is daarmee beleidsmatig én financieel het uitgangspunt voor voorliggende begroting.

Begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen

Samenvatting doelstellingen

Beleidsmatig

- De gemiddelde verblijfsduur van cliënten in de uitkering is 13% lager dan de landelijke benchmark.
- 85% van de cliënten heeft een actuele voortgangsrapportage.
- 95% van de Plannen naar Werk is binnen 7 werkdagen na intake opgesteld.
- De uitstroom naar werk en scholing is 10% hoger dan de landelijke benchmark.
- Het aandeel duurzame uitstroom is minimaal gelijk aan het landelijke gemiddelde.
- Het aantal werkgevers in Westfriesland waar cliënten met loonkostensubsidie zijn geplaatst is 10% hoger dan het voorgaande jaar.
- Het ziekteverzuim is lager dan de benchmark voor zowel Sw als Bw-medewerkers en 10% lager dan vorig jaar voor Stafmedewerkers.
- De cliënttevredenheid is minimaal een 7,5.
- De medewerkerstevredenheid is minimaal een 7,5.

Financieel

- Budgetneutrale uitvoering van de werkzaamheden / Zie tekst onder het kopje 'financiële consequenties'

Samenvatting doelstellingen in relatie tot het Pact van Westfriesland

De zeven Westfriese gemeenten werken samen en hebben hun ambities verwoord in het Pact van Westfriesland. Hierbij staan zes thema's centraal. WerkSaam draagt bij aan het thema 'Sociaal domein' in de vorm van de veranderopgave inburgering en de aanpak van laaggeletterdheid. Ook aan het thema "Arbeidsmarkt & Onderwijs" draagt WerkSaam actief bij door inwoners te begeleiden naar werk en scholing.

Algemene bevindingen

- De doelstellingen zijn in lijn met de doelstellingen over 2025. Het zijn ambitieuze doelstellingen, maar deze zijn wel haalbaar. Met de komst van nieuwe wetgeving en het nieuwe beleidsplan in 2026 komt er ook meer ruimte voor maatwerk.

Financiële consequenties

a. Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage voor gemeente Medemblik is € 2.468.000,- in 2026. Dit is inclusief de indexering van 7.44%. Het is 90% van de totale rijksbijdrage die wij krijgen. Voor inburgering is in een aparte dienstverleningsovereenkomst de index voor de loonvoet sector overheid opgenomen. Die is voor 2026 bepaald op 3,6%. De gemeentelijke bijdrage is ook hoger doordat SSC DeSom in hogere kosten van € 757.000,- in rekening brengt. Hierover worden nog gesprekken gevoerd over de marktconforme prijs.

b. Kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van WerkSaam. Voor de netto schuldquote en het solvabiliteitsratio heeft WerkSaam de ambitie die uit te laten komen in categorie A (minste risico). Voor de structurele exploitatieruimte is het streven B (gemiddeld risico) voldoende.

Begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen

Risico's

Beleidsmatig

Geen

Weerstandsvermogen

Om te beoordelen of ons weerstandsvermogen voldoende is, gebruiken wij de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR). Een weerstandsvermogen tussen de 1 en 1,4 wordt door de NAR als voldoende beschouwd. Het beschikbare weerstandsvermogen is met een waarde van 1,29 voldoende.

Financieel

Resultaat Leerwerk-bedrijven

Gemeenten zijn de grootste opdrachtgevers voor de Leerwerk-bedrijven. In 2024 werd door gemeenten € 1.925.000,- boven de norm aan opdrachten uitgegeven. Twee van de zeven gemeenten zitten nu op de norm en een derde wil ook naar de norm toe. Als gemeenten onder de norm raken kan de bonus-malusregeling in werking treden. Voor WerkSaam is het lastig om via andere wegen opdrachten van Leerwerk-bedrijven binnen te halen om toch aan de norm te voldoen als wij als gemeenten hieronder gaan zitten. Hierdoor ontstaat er een risico voor WerkSaam. Echter gemeenten bewegen nu naar de norm toe en gaan nog niet onder de norm zitten. Daarmee houden we ons aan de vastgestelde minimumnorm die in de bonus-malusregeling staat.

Risico wegvallen incidentele dekking (aflopend risico)

WerkSaam financiert een deel van de personeelskosten uit incidentele middelen. Het risico bestaat dat deze middelen wegvallen, terwijl loonkosten wel doorbetaald moeten worden. WerkSaam monitort dit en zorgt dat hun personeelsbestand flexibel blijft om dit op te vangen.

Externe factoren

WerkSaam ziet een risico in de toenemende dreiging van cyberaanvallen. Als er een cyberaanval plaatsvindt, zijn de kosten hoog om de gevolgen aan te pakken. Daarom hebben ze het weerstandsvermogen gelijk gemaakt aan de gemiddelde herstelkosten van een aanval.

Uitvoeringstaken Wet Inburgering

Deze taak zit nog in de opstartjaren waardoor het nog lastig is om zicht te krijgen op de werkelijke kosten van de uitvoering hiervan. Daarnaast is het ook lastig om de instroom van inburgeraars in te schatten. Het kan zijn dat er meer inburgeraars instromen dan geschat, waardoor het meer gaat kosten. Hier staat dan geen vergoeding tegenover. Voor de uitvoering van de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) en het halen van het inburgeringsdiploma binnen de normtijd van 3 jaar ziet WerkSaam al dat de afgesproken tarieven tekort schieten. Ze schatten de kans dat de risico's zich gaan voordoen wel laag in.

Bijdrage GR sluit niet aan op de ontwikkeling van het gemeentefonds

De bijdrage die gemeenten betalen vanuit de rijks gelden voor de participatiewet aan WerkSaam is 90%. Dit is een afspraak geweest tussen de gemeenten en WerkSaam. Het is de bijdrage die gemeenten krijgen voor het begeleiden van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep die begeleiding heeft groeit jaarlijks en heeft ook een steeds grotere afstand tot de arbeidsmarkt. WerkSaam heeft berekend dat ongeveer 10% niet wordt doorbetaald vanuit de rijksvergoeding wat neerkomt op een bedrag van € 392.000,-. Aangezien de groep steeds groeit en meer begeleiding nodig heeft, geeft WerkSaam aan dat het niet doorbetalen van de volledige rijksvergoeding in de toekomst een financieel risico kan vormen voor de uitvoering van de taken die zij hebben. In het verleden is aangegeven dat dit percentage voldoende was voor

Begroting 2026 gemeenschappelijke regelingen

het uitvoeren van de taken. Er is vanuit WerkSaam nu aangegeven dat er met de komende meicirculaire meer duidelijkheid gaat komen over wat dit gaat betekenen voor de gemeenten.

Aanpassing Rijksuitkering Wsw

De rijksvergoeding voor Wsw is hoger dan de personeelskosten, omdat dit bedrag nog gebaseerd is op de verwachte uitstroom 10 jaar geleden. De verwachting is dat het Rijk dit budget nog naar beneden gaat bijstellen, aangezien de aantallen Wsw sneller dalen dan verwacht.